Dragningen mot fjellet – og noen små puff

Gammel årgang

av Per Christiansen

Fjellet lokker, fjellet drar. Slik heter det i naturbøker og turbeskrivelser, og sikkert nok, det er mange som føler enslags magnetisk tiltrekning omvendt proporsjonalt med tyngdeloven – et naturlig behov for å komme seg ut og opp, helst til topps.

Men denne naturkraften er ikke sterk nok til at alle springer til fjells for å fylle turistforeningenes hytter. Tvert imot passer det utmerket for ikke så rent få at mennesket påvirkes i motsatt retning, at de trekkes mot lavlandet og jordens indre. For å komme seg til fjells, trenger derfor mange et puff i baken.

Denne fine plakaten «dukket opp» på TTs lager bare for kort tid siden. Nå har den som fortjent fått fremtredende veggplass på møterommet i TT-lokalene i Ravnkloa.

Dra tilfjells! Ropet gjallet fra denne plakaten, på en tid både Trollheimen og Sylan var ukjent land for svært mange. De to fjellvandrerne er i tidstypisk reklamestil, forlokkende plassert i innfallsporten til dette nye fjellriket, med fjern og innbydende utsikt mot toppene i nord. Kanskje reiste karene seg og gikk? I hvert fall fant mye byfolk i 30-årene veien til fjells også i Trøndelag, godt hjulpet av «grei varding» og annen tilrettelegging fra TTs side.

Derfor har også TT i mange år drevet en viss markedsføring av fjellet, med brosjyrer, plakater, kampanjer og bøker. Noen eksempler på dette har vi valgt ut her, sammen med et knippe oppslag som viser at sivilisasjonen til en viss grad alltid har fulgt med i sekken til fjells. I hvert fall på hyttene, har det vært satt krav til god takt og tone.

«Dra tilfjells!» leser vi på to plakater som Trondhjems Turistforening fikk laget, henholdsvis tidlig i 1930-årene og omkring 20 år senere. En begrunnelse for denne oppfordringen er også tatt med, med tanke på dem som helst ville satt et spørsmålstegn bak, i stedet for det kraftige utropstegnet i den eldste plakaten. Grei varding, god mat og lange senger (!) lokket reklamen, mens foreningen i de tidlige etterkrigsårene blant annet så grunn til å fremheve sine koselige hytter.

Be om brosjyre, anmodet turistforeningen, og mange lot seg lokke. 50-tallet var et tiår med vekst i fjellturismen, og TT-vimpelen var i vinden, både på den ene og andre måten.

Fjellet er frihet, med dagliglivets krav og forpliktelser over alle blåner. Her ligger fri-

T.T.

OBS.!

Alle telefonsamtaler, også lokalsamtaler, skal noteres i «Telefonboken».

Når en gjest bestiller en telefonsamtale noteres gjestens navn og det nummer og den sentral det ringes til.

Straks samtalen er slutt ringer vertinnen til sentralen og får oppgitt hva samtalen har kostet.

Avgiften for rikstelefon med tillegg av kr. 0,50 for lokalsamtale innkasseres med en gang. — Beløpet føres inn i telefonboken.

For lokalsamtaler betales kr. 0,50.

Samtaler, også lokalsamtaler, som vertinnen eller betjeningen har for T.T.'s regning, føres i egen rubrikk, og signeres av vedkommende.

Telefonboken sendes inn etter hver sesong sammen med det øvrige regnskap.

Trondheim i mars 1959
STYRET

Adr.av. 59

SPISETIDER:

Frokost serveres kl. 8.30 — kl. 10.
Formiddagsmat kl. 13 — kl. 14.
Middag serveres kl. 16/17 — kl. 18/19.

Kaffe etter middag serveres snarest mulig etter at middagsstellet er slutt. — Ingen kaffeservering mens middagen serveres.

Faste gjester som ikke går på tur må varsle vertinna om dette, så de får formiddagsmat. De som går på tur får nistepakke med.

Kl. 22 slutter all servering.
De gjester som kommer med kveldstog til Oppdal eller Haltdal vil kunne få servert skårne smørbrød med te eller kaffe til kl. 23.

Fra kl. 23 til kl. 7 skal det være ro på hytta.

Badstua fyres opp når minst 5 personer ber om det. **Badstue** og **telefon** betales straks til vertinna.

TRONDHJEMS TURISTFORENING

Vær vennlig -

spar

røyken til peisestua

Badstu må bestilles i hos vertinna

Den fyres opp når minst 5 gjester
Dusj kan bestilles når som helst

Dusj kr. **Badstu**

Adr. 6-54 Trond

dagen åpen til å gå hvor man vil og gjøre hva man vil. Skjønt ikke helt det siste, kanskje. På dørstokken til turistforeningshytta anes en vennlig formanende pekefinger og et mildt grep om nakken. Slik er det og slik har det vært. Det skulle bare mangle om ikke nettopp hyttene i fjellet var et sted der man tok hensyn til hverandre. Men ting kan naturligvis sies på så mange måter, og formidling av påbud og forbud forandrer seg med tida de òg.

Her har vi samlet endel oppslag fra hyttene, stiftet opp på godt synlige plasser i løpet av 50-tallet – mange steder plukket ned for ikke så mange årene siden. Oppslagene er kanskje ikke så forskjellige fra dem vi møter i dag, men det er likevel noe med tidsånden i dem. Fra den tid mange ikke skilte så nøye mellom friskluft og piperøyk, da det var trangere om plassen, mindre av varmtvann og den moderne bekvemmelighet vi tar som en selvfølge i dag.

«Spar røyken til peisestua,» het det hensynsfullt nok dengang, da dagens doser med helsebringende fjelluft ble kompensert med dype sug og drag, av «rullings» og pipe. Og vi kan spørre oss, hvilke av dagens oppslag vil i den grad miste sin gyldighet i løpet av de neste 40 år?

Trondhjems Turistforening

Da det er fullt belegg på hytta, er der ikke anledning å ligge over mere enn 1 natt.

STYRET

T.T.

TELEFON

Gjestene kan her bestille rikstelefon. *Alle* telefonsamtaler — også lokaltelefon skal bestilles ved vertinnen eller betjeningen og avgiften betales straks samtalen er ferdig. I tillegg til rikstelefonavgiften kommer lokalsamtaleavgift med kr. 0,50.

Trondhjems Turistforening

59 Adr.av.

TTs bøker har også fristet folk til fjells. Gaveboken om Trollheimen og Sylene var fin for sin tid, på slutten av 1940-tallet. Men uten fargebilder virker den naturligvis noe tam og gammeldags i dag.

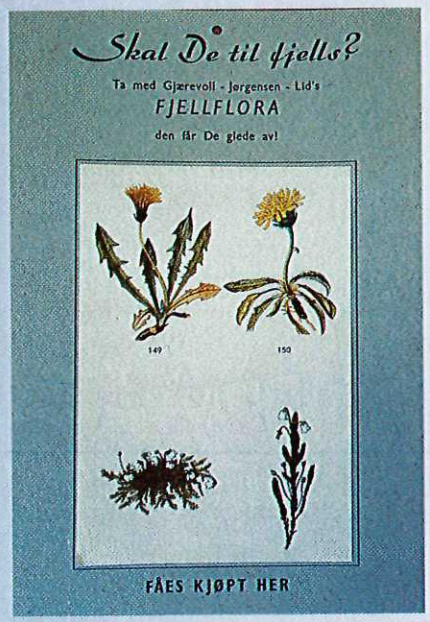

Olav Gjærevolls og Reidar Jørgensens «Fjellflora» derimot har stått seg meget godt i alle år siden den kom ut først på 50-tallet, med tegninger av Dagny Tande Lid. Førsteopplaget på 5000 eksemplarer ble revet bort, og senere er boken kommet i 10 utgaver, også på engelsk og tysk, og i et totalt opplag på hele 350 000 eksemplarer.

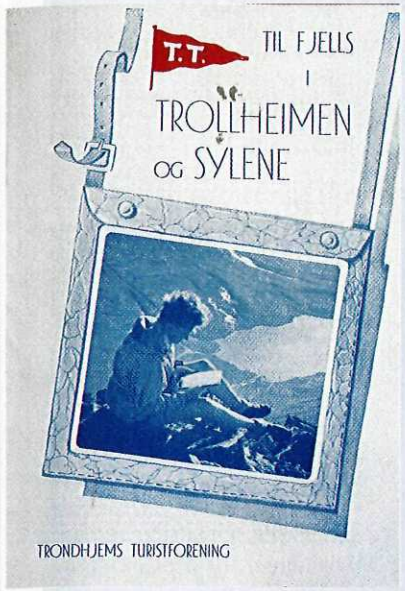

Uten fjellturister, ingen turistforening – og vice versa kan man kanskje si. Medlemsverving har alltid vært en viktig del av TTs virksomhet. Og nært knyttet til dette arbeidet, informasjon om foreningens sentrale fjellområder, Sylan og Trollheimen. Dette bildet, tatt endel svette høydemeter til værs, ble brukt for å lokke folk til fjells – og til TT – før 75-årsjubileet i 1962.
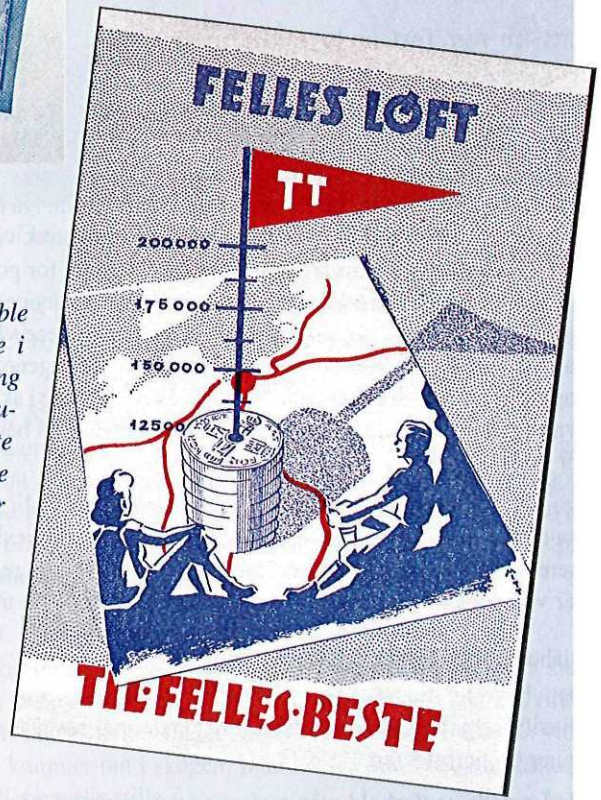
En anmodning om hjelp ble sendt ut til medlemmene i 1946, da en kronerulling ble satt i gang til 60-årsjubileet. Aksjonen innbragte 35.000 kroner. Men dette var et unntak – både før og seinere har medlemmene sluppet unna med sin ordinære kontingent